

До
Членовете на Научното жури,
определено със заповед №1975 от
11.12.2015 г на Ректора на ВСУ
„Черноризец Храбър“ за защита на
дисертационен труд на Олга
Бориславова Борисова, докторант на
самостоятелна подготовка

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Кремена Раянова“, определен за член на научно жури със Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ №1975 от 11.12.2015 г., за провеждане на публична защита на Олга Бориславова Борисова, докторант на самостоятелна подготовка по професионално направление 3.6. „Право“, докторска програма „Административно право и административен процес“ с тема на дисертационния труд **„УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ПРАВНАТА УРЕДБА ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА РАДИОАКТИВНИТЕ ОТПАДЪЦИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ “** за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

1. Актуалност на проблема

Дисертационният труд е представен съгласно изискванията на чл. 27 ал. 2 от ППЗРАСРБ. Обемът е от 252 страници, структуриран в увод, две глави и заключение. Включен е списък на използваната литература, включително и нормативни юридически актове. Изложението е логически систематизирано, научните изводи са аргументирани.

Представеният дисертационен труд е пръв опит в българската правна теория за цялостно, систематично, обстойно и комплексно изследване на националната законодателна, регулаторна и

организационна рамка за безопасност на ядрените инсталации при управлението на радиоактивните отпадъци.

Този проблем придобива особена актуалност с оглед на създаването на относително ясна законодателна рамка, позволяваща използването на най-добрите европейски модели и практики за намирането на оптималния баланс между нормативно определените параметри на действие в областта на управлението на радиоактивните отпадъци и изискванията на гражданското общество. Сам по себе си обаче и най-съвършеният нормативен акт не може да постигне определените в него цели, ако нивото на екологичното правно съзнание, което е свързващото звено между правото и правнорелевантното поведение в екологичната сфера не е достигнало такава степен на регулативни възможности, които да осигуряват така необходимия за функционирането на правовата държава социален и правен конформизъм и свеждане до минимум на риска от девиационно поведение в особено съществени за нормалното функциониране на най-важните в демократичното общество области, каквато е сферата на опазване на околната среда.

Дисертационният труд е посветен на важна и недостатъчно изследвана у нас проблематика – правната уредба при управлението на радиоактивните отпадъци. Известно е, че през последните няколко десетилетия се полагат немалко усилия на национално и международно ниво за предотвратяване на вредните последици от редица видове разнообразни човешки дейности. Поради това, актуалността и значимостта на разглежданата научна проблематика се определя от нарастващата роля на държавата в лицето на нейните органи и институции за решаването на сложните екологични проблеми на съвременното общество.

По мое мнение е безспорно важно практическото и теоретичното значение на оценката на степента на съответствие на националната правна и регулаторна рамка за безопасно управление на радиоактивните отпадъци с Европейската рамка, както и да се идентифицират съществуващите несъответствия и да се формулират *de lege ferenda* предложения за тяхното отстраняване.

2. Оценка на научните приноси

Научните приноси в изследването се градят не само върху проучването на националното законодателство и международните споразумения в областта на управлението на РАО в контекста на международното ядрено сътрудничество, но и на личните виждания на автора за тяхната ефективност, съпроводена с редица собствени оригинални изводи и съображения. Могат да бъдат изтъкнати следните научно-приложни и практически приноси в дисертационния труд:

- Направена е обща характеристика на екологичната криза на съвременното общество чрез интердисциплинарен подход (стр. 10 – 16);

- Даване на авторски дефиниции на понятията “хранилище за радиоактивни отпадъци /стр. 184-185/”, “склад за съхраняване на радиоактивни отпадъци”, “геоложко погребване на радиоактивни отпадъци”, “повърхностно погребване на радиоактивни отпадъци”;

- Предложени са критерии за класификация на радиоактивните отпадъци по отношение продължителността на живот/стр. 176-178/;

- Направени са предложения *de lege ferenda* във връзка с усъвършенстването на правната уредба при управление на радиоактивните отпадъци , свързани с

независимостта на регулаторния орган; Регламента за инициране на инвестиционно намерение за национално хранилище за съхранение на радиоактивни отпадъци; деконцентрацията на териториални структури за контрол на ядрената безопасност и радиационна защита на ядрените съоръжения; режимът за участие на обществеността при вземане на решения, свързани с управлението на РАО; реда за предаване на радиоактивни отпадъци на ДП „РАО“ от физически лица; процедурата по продажба на вещи-частна държавна собственост в предприятие по смисъла на чл.62, ал.3 от Търговския закон и отстраняването на неясноти във връзка с дългосрочното управление на радиоактивните отпадъци. /стр.162, стр. 172, стр. 187, стр. 201.202/.

3. Заключение, оценка на дисертационния труд и предложение до Научното жури

3.1 В заключение заявявам, че дисертационния труд на тема „Усъвършенстване на правната уредба при управление на радиоактивните отпадъци в Република България“ отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ и на чл. 27 от ППЗРАСРБ за получаване на образователна и научна степен „доктор“. Същевременно докторантът Олга Бориславова Борисова отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 1 от ЗРАСРБ и чл. 24 – 26 от от ППЗРАСРБ.

3.2 Давам положителна оценка на горепосочения труд.

3.3 Във връзка с това, предлагам на Научното жури, определено със заповед №1975 от 11.12.2015 г на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ да даде на Олга Бориславова Борисова

образователна и научна степен „доктор“ в научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление 3.6. „Право“, докторска програма „Административно право и административен процес“.

Русе, 29.12.2015 г.

С УВАЖЕНИЕ:

(доц. д-р Кремена Раянова)